2017 m. vasario 16 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0044

Mirties bausmė Kuveite ir Bahreine

2017 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl egzekucijų Kuveite ir Bahreine (2017/2564(RSP))

(2018/C 252/20)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Bahreino, ypač į 2016 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl Mohammedo Ramadano atvejo ([1]), 2016 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl Bahreino ([2]) ir 2015 m. spalio 8 d. rezoliuciją dėl mirties bausmės ([3]),

— atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini atstovo spaudai 2017 m. sausio 15 d. pareiškimą dėl Bahreine įvykdytų egzekucijų ir 2017 m. sausio 25 d. pareiškimą dėl neseniai įvykdytų egzekucijų Kuveito Valstybėje,

— atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 10 d. bendrą Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės Federicos Mogherini ES vardu ir Europos Tarybos generalinio sekretoriaus Thorbjørno Jaglando pareiškimą dėl Europos ir pasaulinės kovos su mirties bausme dienos,

— atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 25 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais Agnes Callamard ir Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo klausimais Nilso Melzerio pareiškimą, kuriame Bahreino vyriausybė raginama skubiai sustabdyti naujas egzekucijas, ir į 2017 m. sausio 17 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro atstovo spaudai Ruperto Colville pareiškimą dėl Bahreino,

— atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės, kovos su kankinimu, saviraiškos laisvės ir žmogaus teisių gynėjų,

— atsižvelgdamas į naują ES strateginę programą ir veiksmų planą žmogaus teisių srityje, kuriais siekiama žmogaus teisių apsaugą ir stebėseną padaryti visų ES politikos sričių pagrindiniu aspektu,

— atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvencijos 2 straipsnį ir jos protokolus Nr. 6 ir Nr. 13,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 1 ir 2 straipsnius,

— atsižvelgdamas į 1988 m. Europos Sąjungos, jos valstybių narių ir Persijos įlankos arabų valstybių bendradarbiavimo tarybos šalių sudarytą bendradarbiavimo susitarimą,

— atsižvelgdamas į 2016 m. liepos 18 d. įvykusio 25-ojo ES ir Persijos įlankos arabų valstybių bendradarbiavimo jungtinės tarybos ir ministrų susitikimo išvadas,

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucijas dėl mirties bausmės taikymo moratoriumo, ypač į 2014 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją ir naujausią 2016 m. gruodžio 19 d. rezoliuciją,

— atsižvelgdamas į Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, Vaiko teisių konvenciją ir Arabų lygos žmogaus teisių chartiją – prie visų jų Kuveitas ir Bahreinas yra prisijungę,

([1]) Priimti tekstai, P8_TA(2016)0044.
([2]) Priimti tekstai, P8_TA(2016)0315.
([3]) Priimti tekstai, P8_TA(2015)0348.

— atsižvelgdamas į 1984 m. gegužės 25 d. Ekonominės ir Socialinės Tarybos rezoliucija 1984/50 patvirtintas apsaugos priemones, kuriomis užtikrinama asmenų, kuriems gresia mirties bausmė, teisių apsauga,

— atsižvelgdamas į 2016 m. rugpjūčio 11 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių komiteto baigiamąsias pastabas dėl trečiosios periodinės Kuveito ataskaitos,

— atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, ypač į jos 15 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, ypač į jo 18 straipsnį ir jo Antrąjį neprivalomą protokolą dėl mirties bausmės, ir į Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,

— atsižvelgdamas į 1954 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl asmenų be pilietybės statuso ir į 1961 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi, kaip teigia Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras (OHCHR), daugiau kaip 160 Jungtinių Tautų šalių narių, kurių teisinės sistemos, tradicijos, kultūra ir religiniai ypatumai labai skiriasi, yra panaikinusios mirties bausmę arba jos netaiko;

B. kadangi 2017 m. sausio 25 d. Kuveito valdžios institucijos įvykdė egzekucijas septyniems žmonėms, įskaitant karališkosios šeimos narį: nužudyti Mohammad Shahed Mohammad Sanwar Hussain, Jakatia Midon Pawa, Amakeel Ooko Mikunin, Nasra Youseff Mohammad al-Anzi, Sayed Radhi Jumaa, Sameer Taha Abdulmajed Abduljaleel ir Faisal Abdullah Jaber Al Sabah – dauguma jų buvo nuteisti už žmogžudystę; kadangi iš šių kalinių penki buvo užsienio valstybių piliečiai: du Egipto, vienas Bangladešo, vienas Filipinų ir vienas Etiopijos, ir trys iš jų yra moterys; kadangi šios egzekucijos įvykdytos šalyje pirmą kartą nuo 2013 m., kai Kuveito valdžios institucijos po šešerius metus trukusio moratoriumo įvykdė egzekucijas penkiems žmonėms;

C. kadangi Persijos įlankos žmogaus teisių centras ir kitos žmogaus teisių organizacijos dokumentuose užfiksavo Kuveito baudžiamojo teisingumo sistemos tinkamo proceso pažeidimų, kurie sudarė sunkumų ginamiesiems užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą; kadangi užsieniečiai namų ūkių darbuotojai yra ypač pažeidžiami, nes jiems nesuteikiama socialinė ir teisinė apsauga;

D. kadangi po šešerius metus trukusio moratoriumo 2017 m. sausio 15 d. Bahreine sušaudyti Ali Al-Singace, Abbas Al-Samea ir Sami Mushaima;

E. kadangi, pasak Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro, egzekucijos įvykdytos sunkiai pažeidus teisingo bylos nagrinėjimo standartus; kadangi tie trys vyrai buvo kaltinami 2014 m. Manamoje įvykdžius sprogdinimą, dėl kurio žuvo keletas žmonių, įskaitant tris policijos pareigūnus; kadangi visi trys, turimomis žiniomis, buvo kankinami, kad prisipažintų, ir jų prisipažinimai buvo panaudoti kaip pagrindinis jiems iškeltų kaltinimų įrodymas; kadangi jiems buvo atimta pilietybė, neleista naudotis advokato paslaugomis ir egzekucijos įvykdytos po nuosprendžio praėjus mažiau nei savaitei, jų šeimoms iš anksto nieko nepranešus ir nesuteikus jokios galimybės prašyti malonės;

F. kadangi Jungtinių Tautų specialioji pranešėja neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais paskelbė šias egzekucijas neteisminėmis, remdamasi tuo, kad visiems trims vyrams nebuvo užtikrintos teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, įtvirtintos Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 14 straipsnyje;

G. kadangi Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras nurodė, kad šios egzekucijos jį priblokšė ir kad kyla didelių abejonių, ar tų vyrų bylos buvo teisingai nagrinėjamos;

H. kadangi Bahreine kitiems dviem vyrams, Mohammadui Ramadanui ir Husseinui Moussa, taip pat gresia mirties bausmė; kadangi abu vyrai tvirtina, jog buvo kankinami, kad tariamai prisipažintų padarę nusikaltimus, už kuriuos baudžiama mirties bausme, ir jiems bet kuriuo metu gali būti įvykdyta mirties bausmė;

2017 m. vasario 16 d., ketvirtadienis

I. kadangi Persijos įlankos žmogaus teisių centro įkūrėjas ir direktorius Bahreino ir Danijos pilietis Abdulhadi al-Khawaja ir anksčiau Švedijoje gyvenęs matematikos mokytojas Khalil Al Halwachi vis dar laikomi kalėjime už tai, kad taikiai reiškė savo nuomonę;

1. labai apgailestauja dėl Kuveito ir Bahreino sprendimo vėl pradėti vykdyti mirties bausmę; dar kartą smerkia mirties bausmės taikymą ir tvirtai remia mirties bausmės moratoriumo paskelbimą kaip žingsnį pirmyn siekiant jos panaikinimo;

2. ragina Bahreino valdytoją Jo Didenybę šeichą Hamadą bin Isa al-Khalifa sustabdyti mirties bausmių vykdymą Mohamedui Ramadanui ir Husseinui Moosa ir ragina Bahreino valdžios institucijas užtikrinti, kad bylos būtų išnagrinėtos iš naujo, laikantis tarptautinių standartų; primena, kad visi įtarimai dėl žmogaus teisių pažeidimų, padarytų per teismo procesą, turi būti tinkamai ištirti;

3. pabrėžia, kad Vaiko teisių konvencijoje ir Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte aiškiai uždrausta taikyti mirties bausmę už nusikalstamas veikas, kurias įvykdė jaunesni nei 18 metų asmenys;

4. ragina Bahreino ir Kuveito valdžios institucijas nedelsiant nusiųsti atvirą kvietimą Jungtinių Tautų specialiajam pranešėjui kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo klausimais atvykti į šalį ir leisti nevaržomai susitikti su sulaikytaisiais ir patekti į visas kalinimo vietas;

5. primena, kad ES nepritaria mirties bausmei, ir mano, kad tokia bausmė yra žiauri ir nehumaniška, neatgraso nuo nusikalstamo elgesio ir yra neatitaisoma įvykus klaidai;

6. ragina Kuveitą ir Bahreiną pasirašyti ir ratifikuoti Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto Antrąjį neprivalomą protokolą, kuriuo siekiama panaikinti mirties bausmę;

7. primygtinai ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir valstybes nares ir toliau kovoti, kad mirties bausmė nebebūtų taikoma; griežtai ragina Bahreiną ir Kuveitą laikytis tarptautinių minimaliųjų standartų ir sumažinti veikų, už kurias skiriama mirties bausmė, ir taikomų mirties bausmių skaičių; primygtinai ragina EIVT budriai stebėti pokyčius šiose dviejose šalyse ir visame Persijos įlankos regione ir pasinaudoti visomis turimomis poveikio priemonėmis;

8. dar kartą tvirtina, kad Europos įmonės, vykdančios veiklą trečiosiose šalyse, privalo griežtai laikytis tarptautinių žmogaus teisių standartų; griežtai smerkia susitarimus dėl prekybos ginklais ir technologijomis, kuriais naudojamasi žmogaus teisių pažeidimams padaryti;

9. primygtinai ragina EIVT ir valstybes nares kreiptis į Bahreino vyriausybę, paraginti ją paleisti Nabeelį Rajabą ir visus asmenis, kalinamus vien už taikų naudojimąsi savo saviraiškos ir susirinkimų laisve, ir primygtinai raginti Bahreino vyriausybę nebenaudoti pernelyg didelės jėgos prieš demonstrantus ir nebesiimti savavališko pilietybės atėmimo veiksmų;

10. ragina, kad būtų paleisti Abdulhadi al-Khawaja ir Khalil Al Halwachi;

11. ragina Bahreino vyriausybę visapusiškai įgyvendinti Bahreino nepriklausomos tyrimų komisijos (BICI) ataskaitoje, per visuotinį periodinį vertinimą ir Nacionalinio žmogaus teisių instituto pateiktas rekomendacijas; ragina toliau dėti pastangas vykdyti reformas Kuveite;

12. ragina Bahreino valdžios institucijas tęsti nacionalinį dialogą dėl konsensuso, siekiant ilgalaikio ir įtraukaus nacionalinio susitaikymo ir tvarių politinių krizės sprendimų; pažymi, kad tvariame politiniame procese turėtų būti galima laisvai išreikšti teisėtą ir taikią kritiką;

13. atkreipia dėmesį į Bahreine vykstančius protestus, minint 2011 m. protestų šeštąsias metines; ragina Bahreino valdžios institucijas užtikrinti, kad saugumo pajėgtos visapusiškai paisytų taikių protestuotojų teisių ir nenaudotų pernelyg didelės jėgos, nesulaikytų asmenų savavališkai, jų nekankintų ir nesiimtų kitų veiksmų, kuriais pažeidžiamos žmogaus teisės;

14. skatina Europos Sąjungos, jos valstybių narių ir Persijos įlankos šalių, įskaitant Kuveitą ir Bahreiną, dialogą, dvišales ir daugiašales iniciatyvas žmogaus teisių klausimais ir kitose abipusio intereso srityse; ragina EIVT ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę Federicą Mogherini atkakliai siekti, kad su Kuveito ir Bahreino valdžios institucijomis būtų užmegztas oficialus dialogas žmogaus teisių klausimais, laikantis ES gairių dėl dialogų žmogaus teisių klausimais;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Bahreino Karalystės vyriausybei ir parlamentui, Kuveito Valstybės vyriausybei ir parlamentui ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos šalims.